

SUMMARY**Alexander KOBERNYK**

TRAINING OF EXPERTS OF CHRISTIAN EDUCATION AT RELIGIOUS EDUCATIONAL INSTITUTIONS

The article considers the place of professional training of teachers of Sunday (Sabbath) schools, catechists in the national theology. It is shown a tendency to increasing the number of Sunday schools in the religious community and the need for qualitative development of skilled workers to meet the challenges of time.

Keywords: Christian education, religious education, Sunday school, Sabbath school, Christian ethics, catechism, Sunday school teacher, church, congregation.

Світлана Филипчук,

*кандидат історичних наук, старший викладач кафедри релігієзнавства
Національного університету «Острозька академія»*

**ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ХРИСТИЯНСЬКИМИ КОНФЕСІЯМИ
ВЛАСНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ**

Аналізується богословська позиція церкви щодо власної інформаційної політики.

Ключові слова: православні, греко-католики, протестанти, інформаційна політика, богословська позиція, соціальна концепція.

Сучасна інформаційна епоха змінює суспільства, держави, ідеології, культури. Вона ж витворила і нову людину – homo comunicens. Виключну роль у передачі та наданні інформації відіграють ЗМІ. Ці обставини активізують богословську рефлексію Церкви у плані вироблення бачення інформаційної політики та використання медіа-ресурсу для виконання власної місії.

Інтерпретація та напрацювання церковної позиції щодо спектру проблем, пов'язаних із трансформацією сучасної людини і суспільства під впливом мас-медіа, а також використання самою Церквою потенціалу ЗМІ для власної діяльності та донесення своїх ідей до суспільства у релігієзнавчій науці ще вивчена недостатньо. Так, до цієї проблеми у своїх статтях зверталися такі вчені, як А. Колодний, В. Климов, М. Новиченко, В. Карпенко, М. Перун, Л. Филипovich. У працях зазначених авторів ідеться про свободу совісті для і в мас-медіа, законодавче регулювання цієї сфери, досліджується національний інформаційний простір у контексті єдності Церкви і єдності нації, показується інтерпретація новітніх релігійних течій у медіа, аналізується конфесійна позиція щодо проблеми тощо.

Метою нашої статті є висвітлення інформаційної політики українських християнських Церков та богословський погляд на проблеми, пов'язані з розвитком інформаційного суспільства та ЗМІ.

Богословську позицію українських християнських Церков розглядатимемо за конфесійним принципом, тобто покажемо православні, греко-католицький та протестантські підходи до вирішення зазначеної проблеми.

УПЦ МП керується у своєму церковному та суспільному бутті «Основами соціальної концепції РПЦ», прийнятими в 2000 році. У цьому документі є розділ XV «Церква і світські засоби масової інформації». Так, у ньому наголошується на особливій ролі ЗМІ у сучасному світі, які покликані повідомляти людям інформацію. Проте Церква, наголошуючи на важливості для журналістів дотримуватися принципу об'єктивності в подачі інформації, особливо виокремлює турботу медіа про моральний стан особистості і суспільства, що обов'язково повинно включати в себе розкриття позитивних ідеалів, а також боротьбу із поширенням зла, гріха і насиллям, ворожнечею та різного роду нетерпимістю в медіа-просторі. Відтак ЗМІ несуть відповідальність за виховання людей, особливо молоді¹.

УПЦ МП говорить, що Церква в контексті просвітницької і суспільно-миротворчої місії повинна співробітничати зі світськими ЗМІ. Характер цієї співпраці залежатиме від позиції священноначалія щодо того чи іншого медіа, а також позиції самого ЗМІ щодо віри, моральності та Церкви.

Разом із тим Церква може засновувати власні газети, телеканали тощо для виконання своєї місії. В Україні УПЦ МП має такі друковані ЗМІ: «Православна газета», «Голос православ'я», «Мир», «Спасите наши души!», журнали «Православний вісник», «Фома», «Отрок», інтернет-сторінки інформаційного й апологетичного характеру, телеканал «Глас», «Киевская Русь» тощо. Ці медіа переважно двомовні або ж російськомовні їх, змістовне наповнення – це офіційні документи церкви, пастирські послання, інформація про діяльність Церкви в суспільно-релігійному житті України, а також апологетика позиції власної конфесії і захист її від інших християнських Церков та новітніх релігійних рухів.

УПЦ КП також має розроблені соціальні документи, що є керівництвом до дії в інформаційній сфері. Так, у Декларації ювілейного помісного собору у розділі XII «Церква і ЗМІ» зазначається: «ЗМІ покликані забезпечувати широкі верстви населення інформацією про все, що відбувається у світі, орієнтуючи людей у складних обставинах сьогодення»².

Церква наголошує, що медійники повинні «пам'ятати про свою відповідальність перед Богом. Церква закликає працівників ЗМІ керуватися у своїй діяльності вічними духовними цінностями і не сприяти розповсюдженню неправди і гріха та всякого зла»³. Проте зауважмо, що сучасна українська релігійність чітко розмежовує світську і церковну сфери і ставиться до Церкви радше як до етичної, культурної вартості, тому, на нашу думку, подібні заклики УПЦ КП малодієві.

У розділі XIII «Проблема глобалізації» УПЦ КП констатує, що в культурно-інформаційній сфері глобалізація обумовлена розвитком технологій, за допомогою яких інформація дуже швидко розповсюджується. Ідеться перш за все про Інтернет. У результаті глобалізації зароджується єдина, на думку Церкви, бездуховна культура, яка ґрунтується на розумінні свободи гріховною людиною, яка уявляє себе мірилом істини. Відтак богословська позиція Церкви застерігає, що такий розвиток глобалізації може призвести до катастрофічних наслідків⁴.

УПЦ КП підпорядковано понад 20 видань, за її ж повідомленням. Із них належний рівень мають лише два центральні видання – газета «Голос

православ'я» та журнал «Інформаційний бюлетень УПЦ КП». Там переважають новини, офіційні матеріали та критичні статті щодо інших конфесій, насамперед УПЦ МП; також трапляються матеріали соціального змісту. Інформаційний бюлетень складається з офіційних повідомлень, інформації про діяльність Предстоятеля УПЦ КП Патріарха Філарета та дайджесту статей інших видань. «Голос православ'я» виходить двічі на місяць, присутній в Інтернеті і його можна передплатити (наклад 36 тис.). Змістовним є апологетичний журнал «Меч духовний» та духовно-просвітницький журнал для молоді «Агнець», який в своїх матеріалах піднімає актуальні для молодіжного середовища теми. Всі газети й журнали українськомовні, за винятком «Інформаційного бюлетеня», в якому трапляються російськомовні статті, передруковані з інших видань⁵.

Найбільш широко та ґрунтовно представлена богословська розробка всього спектру проблем, пов'язаних з інформаційним суспільством та інформаційною політикою Церкви, в РКЦ, а відтак і в УГКЦ. Так, з нагоди Всесвітнього дня комунікації у Посланні Папа Іван Павло II дає наступний богословський висновок: «Світ соціальної комунікації переживає сьогодні приголомшливий і неймовірно складний розвиток, кінцеві наслідки якого годі передбачити. І в цій непростій царині ми стикаємося з чималими проблемами, пов'язаними зі створенням нового світового ладу, заснованого на інформації та зв'язкові... Йдеться про революцію, яка ... зачіпає весь культурний, суспільний і духовний світ людини. Відповідно, ця революція не може розвиватися тільки за своїми питомими законами, а повинна брати свої головні критерії з людської правди та правди про людину, створену на подобу Божу»⁶.

Католицька Церква в ситуації інформаційної революції особливу увагу звертає на використання потенціалу ЗМІ для донесення своєї позиції до суспільства та власної проповіді. Так, у Душпастирській інструкції Папської Ради у справах соціальної комунікації «*Communio et Progressio*» (п. 125) говориться: «Засоби масової комунікації... дають можливість Церкві відкрити себе сучасному світові. ... Адже Господь велів Церкві проголошувати спасіння тією мовою, яку люди розуміють, і не стоять осторонь тих справ, що найбільше їх непокоять»⁷. Відтак окрім традиційних засобів Церкви, як то літургія, катехиза, свідчення побожним християнським життям тощо, для справ евангелізації та катехізації важливо залучати і медіа-ресурс, адже «Церква завинила б перед своїм Господом, якби не скористалася цими могутніми засобами..., які можуть і повинні стати зняряддям церковної програми повторної та нової евангелізації в сучасному світі»⁸.

У контексті використання медіа для своєї місії Римо-католицька богословська позиція розроблена надзвичайно добре. Так, після II Ватиканського собору Церква отримала детальні вказівки щодо своєї присутності та використання засобів друкованих медіа, телебачення, радіо, кіно, інтернету тощо. Наведемо лише назви цих документів, адже докладний їх аналіз виходитиме за межі нашої статті: Декрет Другого Ватиканського Собору про засоби соціальної комунікації (1963) «*Inter Mirifica*» («З-поміж дивовиж»), Документ Папської Ради у справах соціальної комунікації (1989), Документ Конгрегації католицької освіти

«Посібник для навчання майбутніх священиків щодо засобів соціальної комунікації» (1986), Документ Конгрегації католицької віри «Інструкція щодо деяких аспектів використання засобів соціальної комунікації для поширення доктрин віри» (1992), а також чимало Папських послань з нагоди Всесвітнього дня комунікації: «Мас-медіа: дружня присутність біля тих, хто шукає Отця» (1999), «Проголошення Христа в мас-медіа на початку третього тисячоліття» (2000), «Інтернет – новий форум для проголошення Євангелія» (2002) та ін. Усі ці та інші документи вміщені в виданні УКУ «Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа»⁹.

Досліджуючи документи РКЦ, ми зауважили, що особливу увагу приділено журналістам, які пишуть на релігійну тематику. Павло VI роз'яснює їм, що «релігійну подію не можна як слід зрозуміти, якщо розглядати тільки суто людські її сторони – чи то психологічні, чи то соціологічні. Тут ідеться про щось таке, що належить до царини духовного... Отож повідомляч повинен оцінити, як та подія, про яку він розповідає, позначиться на взаєминах людини з Богом, яким є місце цієї події в історії спасіння»¹⁰.

1 червня 2005 року у приміщенні конференц-залу єпархіального управління Стрийської єпархії УГКЦ відбулося перше засідання Митрополичої комісії соціальної комунікації УГКЦ. У роботі засідання взяли участь уповноважені до Митрополичої комісії соціальної комунікації УГКЦ від єпархій та екзархій Києво-Галицької Митрополії УГКЦ, представники засобів масової інформації УГКЦ.

Робота першої зустрічі Митрополичої комісії соціальної комунікації розпочалася із вступного слова владика Юліана (Гбура), голови комісії, єпарха Стрийського. Владика Юліан наголосив, що сьогоднішня ставить перед Церквою вимогу активно використовувати сучасні засоби масової комунікації для проповіді Євангелія. Тому завданням Митрополичої комісії соціальної комунікації є координувати роботу, визначати способи та форму діяльності єпархіальних Комісій соціальної комунікації Києво-Галицької Митрополії та допомагати Митрополитові у реалізації програм у сфері соціальної комунікації¹¹.

Багатою на власні друковані ЗМІ є Українська Греко-Католицька Церква. Кожна з її єпархій має власне видання («Мета», «Нова зоря», «Божий сіяч», «Джерело життя», «Жива вода», «Християнський вісник», «Благовісник») – місячники, за винятком івано-франківської «Нової зорі», яка виходить щотижня і є у всеукраїнській передплаті. Доволі багато також парафіальних видань, які виходять неперіодично, накладом від сотні до декількох тисяч і рідко поширюються за межі парафії. УГКЦ належить чи не найбільше молодіжних друкованих видань, скажімо, журнал «Господь і я». На загальноукраїнському рівні виходить газета «Вірую» – єдина такого високого рівня і характеру молодіжна газета в Україні – двотижневик; велике зацікавлення суспільно-політичною тематикою та богословсько-моральними творами, новини життя Церкви та організації «Українська молодь – Христові», якій він належить; щомісячний журнал «Патріархат». Для дітей видається журнал «Зернятко», а для підлітків – «Сто талантів». Свої видання мають комісії у справах молоді, а також деякі

молодіжні організації, студенти духовних семінарій, Львівської Богословської Академії. Отці Чину святого Василя Великого видають журнали «Місіонер» (катехитично-богословський місячник) і «Світло» (спільне видання разом з українцями діаспори) та науково-культурологічний альманах двомісячник «Київська Церква» (високий рівень наукових творів з історії Церкви, української культури і богослов'я). Релігійно-суспільною за назвою є двотижнева газета «Арка» – видання загальноцерковного рівня, має свій веб-сайт. Більшість із названих греко-католицьких видань не мають великих накладів – максимум до 4-5 тисяч примірників. Агенція релігійної інформації видає місячний «Бюлетень АРІ» з новинами релігійного життя в Україні та світі, насамперед Католицької Церкви¹².

Катехитичну та просвітницьку місію УГКЦ покликані виконувати також релігійні видавництва, зокрема «Місіонер» та «Свічадо».

Зокрема, видавництво «Місіонер» засноване 1897 року Галицькою провінцією Чину Святого Василя Великого. 1939 року, з початком Другої світової війни, видавництво було змушене припинити свою діяльність, яку відновлено тільки 1992 року, без окремого статусу, як видавничий відділ монастиря отців-василіян. З 1994 року видавництво «Місіонер» має власну реєстрацію. Книги «Місіонера» – це передовсім катехитичні, літургичні та історико-пізнавальні видання. За останні роки у видавництві вийшло понад 600 найменувань книжок загальним накладом понад 2 200 000 примірників. «Місіонер» співпрацює із такими видавництвами, як «Наукова думка», «Каменярь», «Світ», «Край», а також з видавництвами отців-василіян у Торонто (Канада) та Пряшеві (Словаччина). Видавництво має свою друкарню у місті Жовква Львівської області.

Видавництво «Свічадо» виникло 1987 року з ініціативи українських студентів Люблінського католицького університету в Польщі, які через книги прагнули утвердити християнські цінності у сучасному світі. Перші брошури виходили ще підпільно, однак після зміни системи влади у Польщі видавництво легалізувало свою діяльність і прийняло назву «Свічадо». Значну частину накладів перевозили в Україну, де розповсюджувати книги допомагали монахи-студити. 1992 р. видавництво переноситься до Львова, де з благословення Блаженнішого Мирослава Івана Кардинала Любачівського розпочинає свою діяльність як видавничий відділ Монастиря Монахів Студитського Уставу. На початок 2008 року видано 700 назв загальним тиражем понад 3,5 млн примірників.

Українські протестанти також виробляють власне бачення проблем інформаційного суспільства. Для них потенціал ЗМІ – це переважно можливість евангелізації та донесення до широкого загалу основ віровчення та власної богословської позиції на ті чи інші суспільні та духовні запити соціуму. На сьогоднішній день українські протестанти перебувають у процесі творення власних соціальних концепцій, які були б автономними від західних запозичень та враховували б специфіку сучасного розвитку України.

Так, у програмовій статті пастора Церкви євангельських християн м. Маріуполя Геннадія Мохненка «Роль інформаційного служіння в сучасній Церкві на пострадянському просторі» наголошується на тому, що якщо Церква хоче

мати успіх в евангелізації, то їй треба максимально використовувати медіа-ресурс. «Переказавши Євангеліє на економічну термінологію, ми можемо з усією відповідальністю заявити, що Церква має найкращий у світі товар. Християнський спосіб життя поза конкуренцією на ринку людських ідей, речей і псевдодуховних послуг. Те, що має Церква – шукає весь світ», – стверджує пастор¹³.

Теологічними основами для інформаційної роботи в українському суспільстві є, на думку Г.Мохненко, той факт, що сьогодні в Україні більшість людей стоять осторожно від християнства через незнання основ віровчення, Біблії тощо. Цю проблему має вирішити активність Церкви через медійний ресурс.

Максим Балаклицький у статті «Протестантське розуміння масово-інформаційної діяльності» стверджує, що протестантське богослов'я комунікації переважно розглядає проблеми місіології – методи донесення потенційно до кожного члена суспільства Євангелія (у тлумаченні церковної громади). Якщо речники раннього протестантизму сьогодні засуджують практику прозелітизму, для більшості пізньоевангельських течій необхідність місіонерської роботи не викликає сумнівів. Згадане доручення Христа проголошується останніми ледь не найголовнішою метою існування Церкви. Місія є екзистенційною потребою євангельських конфесій¹⁴.

«Міжпротестантську полеміку викликає не потреба у свідченні віри, – зауважує М.Балаклицький, – а його методи»¹⁵. На сьогодні можна виділити «консервативний» й «прогресивний» табори диспутантів.

За винятком нетривалого періоду на початку ХХ сторіччя пізньопротестантські конфесії на теренах колишньої Російської імперії перебували під заборонаю та владним тиском. Відтак, історично раніше сформувалось «консервативне» крило віруючих. Відкиненість на маргінес суспільного буття та неможливість активно брати в ньому участь спонукали поглибити прагнення до відокремлення од «грішного світу». Традиційність почала розумітися як абсолютизація самотності своєї конфесії, розробка закритої субкультури, яка абсолютизується, правлячи за ознаки спасенної людини; субкультуру проголошують взірцем для всієї історії християнства, виводячи її джерела ледь не з апостольської епохи.

У добу свободи совісті не всі віруючі з традиційного табору змогли адаптуватися до нових умов. Багато кого дезорієнтувала відсутність «ворога», який, відбираючи церковну незалежність, водночас надавав соціальні гарантії. І сьогодні позиція «консерваторів» характеризується тезою, що надмірна відкритість до світу загрожує/обертається безоборонністю перед гріхом.

«Прогресисти» ж заперечують таку позицію і стверджують, що самоізоляція конфесії позбавляє Церкву можливості користатися перевагами свободи для здійснення її призначення – свідчення про Христа, й дискредитує протестантів в очах громадськості. «Прапором» прогресизму є вчення латвійського пастора Олексія Ледяєва «Новий світовий порядок» (2002), основними постулатами якого є наголос на тому, що місією Церкви в сучасному світі є вторгнення й експансія задля відродження вищих ешелонів влади, які потім зможуть духовно змінити все суспільство. Найпоследовніше прогресистську ідеологію

розвивають наймолодші напрямки протестантства – речники харизматичного руху. Парафіяни таких громад, як правило, не були в становищі гнаної меншості, бо прийшли до Церкви вже у пострадянські роки. Та й очолюють ці громади пастори, що змужніли у післяперебудовний час.

Сучасних українських протестантів характеризує більша активність, порівняно з православними та греко-католиками, щодо розвою церковних ЗМІ й участі у світському медіа-просторі. Євангельські християни випускають сотні періодичних видань й активно використовують можливості Інтернету (так, окрім тематичний сторінок, церковних сайтів, інформаційних порталів, як, скажімо, «Invictory», є досить потужні сайти інтернет-телебачення «Invictory.tv», CNL, «Перехресток.TV» тощо).

Протестантські Церкви і релігійні організації мають найбільші наклади серед релігійних видань в Україні, зокрема харизматичні громади. За характером подачі інформації в них мало уваги приділено суспільно-політичній тематиці, натомість, особливо знову ж таки в харизматів, багато газетної площі віддано матеріалам-свідченням про навернення до Бога, особистий досвід переживання спілкування з Богом тощо. Чи не найцікавішою зі всіх протестантських видань та екуменічною за змістом є газета «Християнский мир» – виходить двічі на місяць і подає інформаційні матеріали з життя різних християнських Церков України та протестантизму в світі, а також аналітичні статті богословсько-катехитичного, суспільного та науково-релігійного характеру. В Україні ще й інші протестантські видання не мають чіткої приналежності до окремої конфесії «Християнство сьогодні».

Українська Лютеранська Церква видає газету «Стяг» – наповнену переважно пастирсько-катехитичними проповідями та матеріалами на актуальну суспільну тематику. Чимало газет належить, як ми вже зауважували, різноманітним окремим християнським громадам. Серед них – газета «Для тебе», в якій доволі багато інформаційного матеріалу та статей на актуальні суспільні проблеми, а також – «Тимофей», «Родник», «Добрые новости», «Путь к жизни». Існує також значна кількість ЗМІ, які видають персонально ті чи інші протестантські громади і переважно використовують їх для поширення інформації про роботу власної Церкви та для здійснення зовнішньої місії.

Щодо протестантських журналів, то їх теж є значна кількість. Так, цікавим, міжконфесійним за характером та достатньо інформативним є журнал «Християнство». Журнал ВСЄХБ «Контакт» піднімає актуальні теми молодіжного середовища і звернений, у першу чергу, на невоцерковлену молодь. Видання Місії Біллі Грема «Решение» приваблює якістю подачі інформації, залученням до написання статей відомих російських та українських філософів, культурних та політичних діячів.

Таким чином, дослідивши богословську позицію християнських Церков України, зробимо наступний висновок. Церква усвідомлює важливість інформаційної роботи в сучасному глобалізованому світі й активно працює в сфері ЗМІ. Православні переважно використовують свій медіа-ресурс для інформування про церковну діяльність та для відстоювання власної позиції на

ті чи інші суспільні запити, водночас займаючись апологетикою власної конфесії. Греко-католики, спираючись на соціальну доктрину в сфері суспільної комунікації, будують свою інформаційну політику як можливість зовнішньої та внутрішньої евангелізації, як створення позитивного іміджу конфесії в очах українського соціуму. Новітні протестанти, особливо харизмати, місію ЗМІ бачать у тому, щоб через цей ресурс змінювати подекуди упереджене та міфологізоване ставлення українців до конфесії, а також для активного проповідування Євангелія та основ віровчення.

- 1 Основы социальной концепции Русской Православной Церкви [текст] / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.risu.org.ua/ukr/religion/>
- 2 Декларация Ювелейного Помісного Собору УПЦ КП «Церква і світ на початку третього тисячоліття» [текст] / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.risu.org.ua/ukr/religion/>
- 3 Там само.
- 4 Декларация Помісного Собору Української Православної Церкви Київського Патріархату «Про духовне відродження українського суспільства в умовах глобалізації світу» [текст] / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.risu.org.ua/ukr/religion/>
- 5 Антошевський Т. Релігійні мас-медіа в Україні [текст] / Тарас Антошевський // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.risu.org.ua/ukr/religion.and.society/analysis/article;9705/>
- 6 Перун М. Передмова до українського видання [текст] / М. Перун // // Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, Інтернет та інші медіа. – Львів: Вид-во УКУ, 2004. – С. 11.
- 7 *Communio et Progressio* (Єдність і поступ) – Душпастирська інструкція Папської комісії у справах засобів соціальної комунікації на виконання Декрету Другого Ватиканського Собору [текст] // Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, Інтернет та інші медіа. – Львів: Вид-во УКУ, 2004. – С. 122.
- 8 *Aetatis Novae* (За нової доби) – Душпастирська інструкція Папської комісії у справах засобів соціальної комунікації [текст] // Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, Інтернет та інші медіа. – Львів: Вид-во УКУ, 2004. – С. 148.
- 9 Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа [текст]. – Львів: Вид-во УКУ, 2004. – 440 с.
- 10 Перун М. Там само. – С. 16.
- 11 Комісія УГКЦ соціальна комунікація [текст] / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ugcc.org.ua/ukr/press-releases/article;1811/>
- 12 Антошевський Т. Там само.
- 13 Мохненко Г. Роль інформаційного служення в сучасній Церкві на постсоветському просторі [текст] / Геннадий Мохненко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.risu.org.ua/ukr/study/masmedia/article;16632/>
- 14 Балаклицький М. Протестантське розуміння масово-інформаційної діяльності [текст] / Максим Балаклицький // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.asd.in.ua/archives/1188292486>
- 15 Там само.

SUMMARY**Svitlana Fylypchuk**

The interpretation of information policy of Christian denominations
The theological attitude towards data policy in the church has been analysed in the the article.

Keywords: Orthodoxy, Greco-catholic, protestants, informative policy, theological position, social conception.

Наталія Марченко,
*здобувач кафедри історії
Національного університету
«Острозька академія»*

УКРАЇНЬСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ЧАСОПИС «СВІТЛО» В КАНАДІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.: СТРУКТУРА І ЗМІСТ

Розглянуто діяльність упродовж другої половини ХХ ст. українського часопису „Світло” – друкованого органу чернецого ордену отців василіан в Канаді. Окреслено структуру та проаналізовано тематику публікацій місячника.

Ключові слова: українська діаспора, релігійна періодика, Українська греко-католицька церква, Чин святого Василя Великого.

Українська діаспора є невід’ємною складовою частиною українського народу, яка не тільки робить вагомий внесок у розвиток рідної культури, науки, мистецтва, літератури, збагачуючи їх власними творчими надбаннями, а й суттєво впливає на внутрішню і зовнішню політику країн проживання, відіграє важливу роль у життєдіяльності світового українства, у формуванні позитивного іміджу незалежної Української держави. Адже зарубіжні українці протягом багатьох років, особливо за часів панування радянського режиму в Україні, популяризували Україну в світі, поширювали знання про її минуле, розвивали різні аспекти культури та науки.

Одним із найважливіших факторів становлення та розвитку діаспорних громад за кордоном була і залишається українська періодика. Вона не лише інформує, а й виховує читачів, сприяє утвердженню їхньої національної самосвідомості. Українські періодичні видання відіграють важливу роль у становленні церковних громад і національно-культурних осередків, є важливим чинником збереження етнічної, культурної і релігійної ідентичності. Крім того, часописи є важливим історичним джерелом, в якому висвітлюються всі аспекти суспільно-політичного, релігійного, культурного і просвітницького життя українських громад за межами рідної землі. Українські видання, відображаючи ґенезу українських громад за кордоном, зберегли унікальні повідомлення про тогочасні події та факти. Адже періодика – це своєрідний індикатор, який реагує